

tallet og da ogsaa dets Ordfører indtager, idet det overfor sig har ikke blot den høitærede Minister og det udmærkede Apparat, han har til sin Naadighed i Debatten, men ogsaa to ærede Ordførere og Finantsudvalgets ærede Formand. Skulde man nu lade sin Anskuelse rive fra hinanden Stykke for Stykke og ikke blot dette, men se sine Udtalelser underkastede enhverjohelst Misforstaaelse uden at turde træde op derimod med den Sikkerhed, som Tilliden til det Rigtige i Ens egen Anskuelse giver? Eller skulde der deri ligge Berettigelse for Nogen til Befyhning om, at man træder ud over den parlamentariske Rimeligheds og Billigheds Grændser? Jeg tror ikke, at denne Fordring er berettiget hverken fra den høitærede Ministers eller nogen anden æret Talers Side. Naar jeg nu skal gjøre nogle Bemærkninger til det mærkelige Foredrag, vi hørte af den meget ærede Minister, skal jeg tillade mig at begynde bagfra. Naar den høitærede Minister i Almindelighed udtalte sig om den Betydning, som det har for Samfundet i det Hele at sørge for Kunst og Videnskab osv., saa kunne Alle her med god Samvittighed underskrive dette og samtidigt henvise til deres Gjerninger, thi den danske Rigsdag har ikke været farrig, men tvertimod meget rundhaandet i al den Tid, Rigsdagen har bestaaet, med Bevillinger til alle saadanne Formaal, og det turde maasse være, at man har været alfor rundhaandet, navnlig siden den sidste sørgelige Katastrophe, der i saa høj Grad indskrænkede vort Land, og at man ikke har lagt tilstrækkelig Vægt paa den Betydning, det har for et Folks Eksistens, at Alle komme med, og at Folket i sin store Helhed drages saaledes op, at Enhver for sig kan fatte Betydningen af den Opgave, der er givet vort saa sørgeligt stillede lille Samfund. (Afbrydelse af Zeilau.) Sørgeligt stillet! Ja, derom kan maasse være forskellige Meninger, men det er ialtfald efter min Anskuelse en meget alvorlig Stilling, som det danske Samfund indtager under Europas nuværende Forhold. Muligvis mener det ærede militære Medlem fra Saaborg (Zeilau) det ikke, men desuagtet er det min og jeg tror mange Andres Anskuelse. Universitetsdannelsen lovprieses jo til enhver Tid i Tale og Tryk af, om ikke alle,

saa dog den langt overveienende Del af de Universitetsdannede. Jeg er fuldstændig enig med den meget ærede Minister i, at Universitetsdannelsen burde vise sine Virkninger ud til Samfundets yderste Græne, men jeg er ikke enig i, at den gjør det; jeg tror tvertimod, at den ofte viser sine Virkninger i en modsat Retning af, hvad den skulde. Efter min Mening ligger dette deri, at Universitetsdannelsen er enig med den høitærede Minister i, at Hovedet er den vigtigste Del af Mennesket; dette, tror jeg, er den Grundfeil, som Universitetsdannelsen har. Vi andre Smaafolk mene, at Hjerter er den vigtigste Del af Mennesket, og naar Hjerter er godt, saa vil det nok sørge ikke blot for Hovedet, men ogsaa for Fødderne. (Vilde Maben!). Det ærede Medlem siger, at vi skulde sørge for Maben. Ja, jeg tror virkelig ogsaa, at det ærede Medlem er blandt dem, som sørge for Maben; det er jo ganske naturligt; det gjøre vi Alle. Saameget romersk Historie kjende vi jo Alle, at vi kjende Anekdoten om Maben og Lemmerne. Den høitærede Minister tog ud af mit Foredrag ikke engang en Sætning, men nogle Ord, nemlig „løst henkastede Tal“ og knyttede dertil en lang Række Bemærkninger, men det var en fuldstændig Misforstaaelse. Jeg henvendte mig nemlig til min ærede Ven fra Mossø (Schjørring) og rettede det Spørgsmaal til ham, at han da vel ikke mente, at Tallene i Theaterbygningens loven kunde betragtes som løst henkastede Tal, men derimod har jeg ikke hermed sigtet til de her foreliggende Planer og Overflag. Dette hviler altsaa paa en Misforstaaelse, og jeg skal derfor forbigaa det. Naar dernæst den høitærede Minister bebrejdede mig, at jeg talte om disse Ting, saaledes som jeg troede, at det var rigtigt, og dertil søiede, at dette ikke havde videre Betydning, saa skal jeg med Fornøielse indrømme, at det ikke har videre Betydning for den høitærede Minister og hans Meningsfæller her i Salen, men det har den meget store Betydning for mig, at hvis jeg ikke troede, at det og det var rigtigt, talte jeg ikke saaledes. Det forekommer mig derfor, at vi gjerne kunde spare os disse Bendinger, der gaa ud paa at rive enkelte Ord